

i na prospěch dlužníků, kteří by snad dobrodiní §u 5 obč. zák. nezasluhovali.

Čís. 4278.

Postup pozůstalostního soudu, byly-li pohledávky věřitelů pozůstalosti, ohlášené při pořizování inventáře, popřeny svéprávnými nepominutelnými dědici.

(Rozh. ze dne 21. října 1924, R I 805/24.)

K pozůstalosti po Josefu T-ovi přihlásili věřitelé své pohledávky, jichž správnost byla nepominutelnými dědici popřena. Pozůstalostní soud poukázal věřitele k podání žaloby na nepominutelné dědice o zjištění pravosti přihlášených pohledávek. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů.

Důvody:

Nižší stolice poukazují stěžovatele jakožto věřitele pozůstalosti na pořad práva proti nepominutelným dědicům, majíce za to, že když tito popřeli správnost jejich pohledávek, náleží dle §u 136 nesp. říz. jim (věřitelům), aby pravost svých pohledávek proti nepominutelným dědicům prokázali. Názor ten jest mylným. § 136 nesp. říz. má na mysli pouze případy, kdy pohledávky věřitelů pozůstalosti byly popřeny dědici, kteří, podavše dědickou přihlášku, vstupují do závazků zůstavitelových (§§ 799 až 802, 820 a 821 obč. zák.). Neplatí to však, byla-li pravost pohledávek popřena nepominutelnými dědici, kteří nejsou dědici v užším slova smyslu, totiž nástupci v práva a závazky zůstavitele, nýbrž v pravdě rovněž jenom věřiteli pozůstalosti z právního důvodu svého nepominutelného dědického nároku. Nepominutelní dědici nejsou k placení dluhů pozůstalosti zpravidla povinni a mají na zjištění dluhů těch právní zájem jen potud, aby vyšetřena byla správná základna pro výpočet a zjištění jejich povinného podílu (§ 784 obč. zák.); z tohoto důvodu vyhrazuje jim zákon přiměřenou účast a vliv na zjištění jmění a dluhů pozůstalosti. V tomto případě uznala universální dědička, jakožto jediné oprávněná právní nástupkyně pozůstalosti pohledávky věřitelů. Věřitelé tito nemají příčiny a podnětu, by se domáhali uznání pravosti svých pohledávek na nepominutelných dědicích, kteří je za pravé neuznali, ježto jim tito za pohledávku neručí a odpor jejich proti pravosti jejich pohledávek pro ně tudíž nějakého právního významu a účinku mít nemůže. Těmto věřitelům chybí jakýkoliv právní zájem, aby pohledávky jejich byly uznány nepominutelnými dědici, zájem na zjištění pravosti pohledávek týká se může jediné universální dědičky v tom směru, by pohledávky ty jakožto dluhy zůstavitele při výpočtu povinného dílu od stavu majetnosti byly odpočteny, a na druhé straně nepominutelných dědiců v opačném směru, by za pravé uznány nebyly

a neumenšovaly majetnost pozůstalosti na úkor jejich povinného dílu. Z toho vyplývá nutný důsledek, že k vyřešení této otázky nemohou býtti přidržováni věřitelé, že naopak tato sporná otázka může býtti vyřešena pořadem práva jen mezi oněmi právními zájemníky jakožto pravými soupeři, totiž mezi universální dědičkou a nepominutelnými dědici. Tento právní stav platí arciť také ohledně pohledávky universální dědičky, kterou ona sama k pozůstalosti ohlásila a sobě samé jako dluh zůstavitele uznala. V této příčině není však třeba, ba ani přípustno, by pozůstalostní soud, stanově propadnou lhůtu, poukazoval některého z těchto právních zájemníků proti druhému na pořad práva za tím účelem, by pravost těchto pohledávek jako dluhů zůstavitele byla zjištěna, neboť zjištění takového pro účele projednání pozůstalosti není třeba a, pokud jde o výpočet a zjištění povinného podílu, nemá soud projednací v této pozůstalostní věci, v níž nejsou účastněni nepominutelní dědici nezletilí nebo pod zvláštní ochranou stojící, vzhledem na § 162 nesporně oprávněného podnětu, by sám od sebe přihlížel k tomu, zda před odevzdáním dílu povinný byl správně zjištěn a vykázán. Z tohoto důvodu jest vyřešení této sporné otázky ponechati zúplna vlastnímu počínání účastněných právních soupeřů. Dle těchto úvah lze tedy ve věci postupovati jen takto. Pojme-li soud projednací dle míry podaného mu osvědčení ony pohledávky vzhledem na zjištění a výpočet povinného podílu do inventury jakožto dluhy zůstavitele, tedy jakožto odpočetní položku, zůstává nepominutelným dědicům volno, by tomu oproti universální dědičce pořadem práva odporovali z toho důvodu, že dluhy tyto neměly býtti v počet brány, ježto nejsou přes uznání dědičky dluhy zůstavitele, a, nebudou-li naopak pohledávky ty do stavu dluhů pojaty, přísluší universální dědičce, by se vůči nepominutelným dědicům toho domáhala, že měly býtti jakožto dluhy zůstavitele od majetnosti odečteny. Vzhledem k tomu bylo stížnosti vyhověti ve smyslu shora uvedeného výroku.

Čís. 4279.

K exekučním titulům, uvedeným v Šu 575, odstavec třetí c. ř. s. náleží i soudní svolení k výpovědi dle zákonů na ochranu nájemců.

Mimosoudně povolený odklad exekuce vyklizením neprodlužuje lhůtu Šu 575, odstavec třetí c. ř. s.

Útraty soudní výpovědi (řízení o soudní svolení k výpovědi) lze vymáhati, třebas uplynula lhůta Šu 575, odstavec třetí c. ř. s.

(Rozh. ze dne 21. října 1924, R I 845/24.)

Na základě soudního svolení k výpovědi navrhl pronajímatel, povoliv nájemci dvakrát mimosoudně odklad exekuce, po půl roce jednak exekuci vyklizením, jednak exekuci na svršky pro útraty výpovědního řízení. Soud první stolice exekuce povolil, rekursní soud exekuční návrhy zamítl. Důvody: Dle ustanovení Šu 575 ex. ř., které